

Simon Dorottya beszámolója az Erasmus+ pályázattal nyert továbbképzésről

Augusztus elején Helsinkibe utaztam, hogy részt vegyek egy Erasmus+ pályázat által támogatott képzésen, melynek témája: innovatív megközelítések a tanításban volt. Sok helyről érkeztek tanárok a képzésre: Görögországból, Portugáliából, Bulgáriából, Lengyelországból, Németországból, Spanyolországból, Horvátországból és Szlovéniából. Ez önmagában lehetőséget adott arra, hogy sokféle iskolarendszert, módszert, tanításhoz való hozzáállást megismerjünk. Egyedül voltam zenetanár, de számomra is ugyanolyan hasznos volt a képzés, mint a csoportos órákat vezető tanároknak, mert a feladatok nagyon nagy része átültethető egyéni órákra is. Nem csak konkrét módszerekkel ismerkedtünk meg, hanem egyfajta szemlélettel, hozzáállással is.

A képzés két részből állt. Az első részben diákokként kipróbálva, testközelből tapasztalhattuk meg, hogy miben különböznek ezek a tanítási technikák az általunk jól ismertektől. A képzés második felében két napot töltöttünk egy finn iskolában, ahol részletesen bemutatták az oktatási rendszerüket.

A kurzus első felében majdnem végig csoportokban dolgoztunk, és közösen kellett a megoldást összehoznunk. Rögtön megfordult a fejemben, hogy lesz olyan, aki kihúzhatja így magát a munka alól, de általában úgy volt összeállítva a feladat, hogy mindenkinek legyen benne egy kis egyéni tennivalója is, ami nélkül nem sikerülhet a megoldás.

Az volt a benyomásom, hogy az általunk is alkalmazott módszerekkel találkozunk, csak fordítva történik minden: a gyerekeknek maguknak kell megfogalmazniuk a felvetett problémára a választ, ahelyett, hogy kész információhalmazt kellene feldolgozniuk és értelmezniük. A tanár ehhez éppen csak annyi segítséget ad, amennyit nagyon muszáj. Ehhez nagyon nagy türelemre van szükség, de sokkal hatékonyabb az eredmény.

Íme egy egyszerű példa:

- 1.: Feltették nekünk a kérdést: Az északi vagy a déli sarkon van hidegebb?
- 2.: A csoport kapott hat állítást, melyen jelölnie kellett, hogy melyik igaz, melyik hamis (természetesen telefon használata nélkül). Itt kisebb viták alakultak ki, érveltünk, rajzokkal támasztottuk alá az elképzeléseinket. Közben mindenkiben kezdett megfogalmazódni saját válasza a kérdésre.
- 3.: Ezek után a tanárral közösen megbeszéltük, hogy mi a megoldás a hat állításra. (Ekkor már tényleg mindenki tudni szeretne volna, hogy mi a válasz az elején feltett kérdésre.)

4.: Végül az oktató kiosztott egy rövid ismeretterjesztőt, ami tartalmazta a megoldást.

Úgy gondolom, sokkal több információ maradt meg bennünk a témával kapcsolatban, mintha a tankönyv szövege alapján kellett volna a munkafüzetet kitöltenünk. A módszer alkalmazása szerencsére nem függ a tárgyi feltételektől, csak a hozzáállástól.

Minden feladat után megbeszéltük, hogy mit miért csinált a tanár. Ezzel tudatosította a módszert. Számomra legfontosabb alapelve ennek a gondolkodásmódnak az, hogy szinte soha nem ad kész információt, a gyerekeknek maguknak kell megfogalmazniuk az adott témakörben tanítandó „tananyagot”. Ezzel kritikai és kreatív gondolkodásukat fejlesztjük.

Az iskolalátogatás során kipróbáltunk olyan feladatokat is, amelyekhez az iskola remek felszereltségét is kihasználtuk. Az IKT eszközök használatára számomra eddig elképzelhetetlen példákat, lehetőségeket ismertem meg. Oktatónk hangsúlyozta, hogy nem csak a kitűnő tárgyi felszereltségtől és az IKT eszközök használatától sikeres az oktatás Finnországban, hanem a tanárképzésbe fektetett rengeteg energiától is. A tanárok hatalmas módszertani repertoárral kezdik meg pályájukat, melyből kialakíthatják a személyükhöz legjobban illő tanítási formát.

Nagyon imponáló az a hozzáállás, hogy a gyerekeket már egészen kicsi koruktól segítik az intézmények abban, hogy gondolkodjanak a körülöttük lévő világról, hogy felelősséget érezzenek környezetük iránt, hogy igényük legyen minőségi életet élni. Apró, de nagyon fontos szabály náluk, hogy az evéshez nyugodt körülményeket teremtenek. A gyerekek ingyen étkeznek az iskolában és jó minőségű, amit kapnak, hogy kialakuljon bennük az igény a nyugodt, egészséges étkezésre. Tényleg nem igazán látni az utcán menet közben falatozó embereket.

Boldog vagyok, hogy ezekkel a tapasztalatokkal gazdagodtam. Valami hasonló hozzáállást próbáltam eddig is képviselni, de a képzés által sokkal tudatosabban és remélem színesebben is teszem majd a dolgomat.

